

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СИЛИСТРА

Изпълнение на дейностите по Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка през 2015г. и в периода 2012-2015г.

Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка (НПППРМШ) в област Силистра стартира през месец октомври 2012г. Със заповед на директора на РЗИ-Силистра беше създаден Регионален координационен съвет (РКС) и започна разяснителна кампания чрез местните електронни и печатни медии. Организирахме и поведохме срещи с общопрактикуващите лекари и с медицинските специалисти от здравните кабинети в учебните заведения. Организирахме и поведохме родителски срещи в средните и основни училища, на които поканихме родителите на момичета на 11 и 12 год. възраст (от набор 2000г. и 2001г.), с идеята информацията да достигне до момичетата, които биха могли да се включат в програмата както през учебната 2012/2013 година, така и през следващата 2013/2014. От Регионалния инспекторат по образование ни предоставиха списък на ОУ и СОУ в областта с координати на директорите и броя на момичета на 11 и 12 год.възраст. Изготвихме покани до всички родители на подлежащите момичета, които достигнаха до тях благодарение на съдействието на училищните ръководства. Целта на нашите покани беше да предизвикаме посещение при личния лекар на детето и да се заяви желание за имунизация. В рамките на образователната кампания в периода 2012-2015г. разпространихме около 3000 брошури и около 800 DVD по темата. На електронната страница на РЗИ-Силистра създадохме модул с информационни и образователни материали по Програмата и създадохме връзка към горещият телефон за връзка и към националната интернет страница по НПППРМШ.

През целия период на действие и работа по НПППРМШ поддържахме отлична комуникация с РЗОК-Силистра, от които получаваме в срок необходимите справки както за подлежащи по пациентските листи на ОПЛ, така и за извършените приеми с всяка от двете прилагани ваксини - Cervarix и Silgard.

Срещите и контактите с ОПЛ са текущи, във връзка с тримесечните отчети по имунопрофилактика и текущо при проверките в амбулаториите. Насочени разговори са провеждани с някои от лични лекари при необходимост да обсъдим изпълнението на Програмата или възникнали проблеми.

През 2014 г. беше извършена тематична проверка в амбулаториите на ОПЛ по организацията и изпълнението на дейността по имунопрофилактика на рака на маточната шийка. При извършената тематична проверка беше установено, че се спазва определената за него период целева група за безплатна имунизация по програмата, т.е. момичета навършили 12 год. възраст и имунизациите се извършват след изразено съгласие на родител, удостоверено с подпис в амбулаторния лист. За имунизация се използват двата ваксинални продукта (Церварикс и Силгард), като преобладава прилагането на Церварикс (напр. през 2014 г. от общо отчетени в РЗОК 470 приема, 416 от тях са извършени с Церварикс (86%). При избора на ваксината болшинството родители се консултират с личния лекар, уведомяването на родителите на 12 год. момичета се осъществява по различен начин - устно по телефон, порядко чрез писмена покана на адрес, а също така и при посещения по друг повод.

През месец декември 2014г. със съдействието на регионалния представител на фирмата-доставчик на Церварикс бяха изпратени покани до родителите на всички момичета, родени през 2002г., но това не даде отчетлив резултат на общото изпълнение.

През 2015г. се извърши промяна в правото на достъп до безплатната ваксинация срещу РМШ, като се включиха 13-годишните момичета и се промени схемата на ваксинация на двудозова в рамките на 6 месеца, от тридозова в рамките на 6 месеца. Това разширяване в правото на достъп за безплатната имунизация по НПППРМШ ще осигури по-добра възможност на родители и момичета да решат и започнат имунизация в рамките на двугодишен период – при навършване на 12 годишна възраст до преди навършването на 14 години. Всяко момиче включено в програмата в този период има право да завърши двудозовата схема и след навършени 14 години, но от изключителна важност е да се спазват сроковете и интервала от 6 месеца. Това има важно значение за имунитета, който създава ваксината.

Дългосрочният ефект от ваксинацията срещу човешкия папиломен вирус и късното осъзнаване на ползността от тази ваксина са част от специфичната характеристика на първичната профилактика на рака на маточната шийка, който не бива да се поставя под съмнение, а следва да мотивира всеки родител на момиче във възрастта 12-13 години.

Към 31.12.2015г. резултатите за обхват на включените в програмата 12 и 13-годишни момичета са показани на таблицата:

родени 2000г.				родени 2001 г.				родени 2002 г.				родени 2003 г.							
подл. по пац. листи на ОПЛ	бр. пол. I-ви прием	%	бр. пол. III-ти прием	%	подл. по пац. листи на ОПЛ	бр. пол. I-ви прием	%	бр. пол. III-ти прием	%	подл. по пац. листи на ОПЛ	бр. пол. I-ви прием	%	бр. пол. III-ти прием	%					
579	248	43	222	38	486	215	44	168	35	505	195	39	135	27	555	117	21	29	9

При старта на програмата през октомври 2012г. подлежащи бяха и момичетата родени през 1999г., които все още не бяха навършили 12-год. възраст, като 7 от тях се включиха в програмата и завършиха схемата на ваксинация. В таблицата те са приобщени към момичетата от набор 2000г.

Съобразно достигнатите резултати към 31.12.2015г. за включилите се в програмата момичета и тези със завършена имунизационната схема могат да се направят следните изводи:

- от набор 2000 са включени в програмата 43% от всички момичета, а със завършена имунизация са 38% от тях;
- от набор 2001 са включени в програмата 44% от всички момичета, а със завършена имунизация са 35% от тях;
- от набор 2002 са включени в програмата 39% от всички момичета, а със завършена имунизация са 27% от тях;
- от набор 2003г. са включени в програмата 21 % от всички момичета и само при 9% от тях имунизацията е завършена.

От представените данни ясно се очертава понижаване в активността на родители и лекари през 2014-2015г. изразено, както в намаляване броя на включилите се в програмата, така и в намаляване на обхвата със завършена схема на имунизация.

Тъй като имунизацията е препоръчителна е по-коректно обхванатите момичета да отнасяме към тези, които са пожелали имунизация. Тогава резултатите като цяло са далеч по-добри (100% за набор 1999г., 89% за набор 2000г., 78% за набор 2001г., 69% за набор 2002г. и 25% за набор 2003г. Тъй като програмата цели постигне ниво на обхват общо сред популацията около 75%, то стремежът е да расте броя на момичетата включени в програмата за безплатна имунизация, за да се постига по-висок популационен ефект в профилактиката на рака на маточната шийка, с дългосрочен ефект на снижение на заболяемостта от рак на маточната шийка, чрез висок обхват на момичетата на 12-13 годишна възраст, преди започване на активен сексуален живот.

През периода 2012-2015 г. броят на момичетата от набори 1999, 2000, 2001, 2002 и 2003 имащи право да получат безплатна ваксинация срещу човешки папиломен вирус (ЧПВ) са общо 2125. Към 31.12.2015г. с I-ви прием са обхванати 775 от тях (36%), а със завършена имунизационната схема са 554 от тях (26%).

Януари 2016г.

Регионален координатор за област Силистра: д-р Теодора Начева